

لوگ گیت تے لوگ گیتاں دیاں قسماں
 تے اونہاں دے ذریعے پنجابس ثقافت
 دا اظہار ہوا ہے۔

Start with the introduction of the
 WS

لوگ گیت: لوگ گیت لوں مرد لوگاں
 دا گیت اے۔ اے گیت لوں لکھنوی تے
 آپاں گاؤں تے نیوں ایس لئی ایہناں لوں
 لوگ گیت اکھیا جاند اے۔ لوگ گیت صدیاں
 لوں اک نسل توں دوسری نسل وچ سینہ بہ
 سینہ منتقل ہوندا ہے۔ تیسری لوگ گیت دا
 سرا بنجھا اچل کرار دے تے جاندے ہیں۔
 ایہہ اوہ گیت تے جیسے پنجاب دی دھرتی
 دی زرخیزی پاروں آپاں ہی اک سینہ بہ
 تے اپنی مہکتاں ڈال دھرتی لوں مہکاں تے ہیں۔
 لوگ گیت کسے موسم دی رہتل بہتل تے وسوں
 دیاں تقویروں، بلنگاں دے صدیاں دے
 تجرباں، مشاہدات تے مت دیاں فکلاں،
 موسم درسیجا، رسم و رواج تے ماضی دے چھلکار

لوگ گیتاں دیاں قسماں: لوگ گیتاں
 دیاں قسماں ہونداں جنہں بعض چھوٹے
 لوں لے کے مہراں تکر کئی قسم دے
 گیتاں گاٹ جاندے ہیں۔

Date: _____

Day: _____

گائے جاندی ہے۔ تے مرنے تو میں بائیں
چاندے نہیں۔ بیٹجانی دی مشہور لوگ
گیت ایہہ میں

1 (لوری 2) ٹیپہ

3 (ماہیا 4) ڈھولا

5 (دو پترا 6) گللی

7 (بولی

Use elaborate, self explanatory
and relevant headings

گوری: لوری سب لوگ ولیم لوگ

گیت ایہہ ماں، بھین، نانی، دادی ننگے

بچے لور سوال لئی تے اڑی پٹ پٹ بچے

نور پہلان لئی ایہہ گیت گائندیاں میں۔

ایہدے ورتا ماں دی مٹناں توں علاوہ

بچے لئی نیک جذبات ما پیار تے بچے دے

مستقبل لئی نیک مٹناؤں ہونڈیاں میں

یعنی لوری ورتا پی پی اے دی ورتوں دی مکمل

تفسیر دکھائی دیتی ہے۔ جیویں مشہور

لوری

لہو لہو باوے دا

باو اکٹا لیاوے گا

یاوسی پہہ کے چھٹے گی

ماں پوتیاں وٹے گی

ایہناں لوریاں ورتا انگاں ساگاں نال محبتاں

تے لغرتاں دادی ہونڈا ہے۔ جیویں

جاہی تے ننان دا اکتھم لے جس دا ذکر

Relate your headings and arguments with the qs statement.
Impact on Punjabi culture?

Date: _____

Day: _____

لوری وچ ایس طرح ملدا اے۔

اللہ ما کا توں

تیرے لیر دے پے کئی جنوں

کڑھن والیاں بھابیاں

کڑاؤن وال توں

1۔ **ماہیا:** ماہیا فارس دے لفظ ماہ و حیوں توں لیا

اے۔ چیدہ مطلب اے "جین"۔ بعض لوکان

دا خیال اے کہ لفظ ماہی اگے الف دا لہا

کڑے ماہیا پرنا یا جاتا اے چیدہ کڑوں مراد

اے جین وریگاں محبوب، معشوق،

سچوں تے پیارا۔ ماہیا ڈیڑھ مصرع دا

گیتا اے۔ چیدہ وچ کڑا کلمہ خیال

بیان گیتا جاتا اے۔ ایہ لہا پہلا مصرع

بے معنی ہوندا اے تے صرف قافیہ دی ضرورت

پوری کرن لئی ہوندا اے۔ جد کہ آخری

پورا مصرعہ مکمل معنیوں بیان کرد

اے۔ **جیویں**

جیویں دا قل ماہیا

لوکار بیان رہا اکھیاں ساڈا روند ادلی ماہیا

ایہ دو مصرعے سب دیاں ساری صوبہ جیویں

پتوک لکدی اے تے چند پیاں دلچ

تھو نھلی رچ جاندا اے جیویں

اے اک یوٹا انا ردا اے

اے ناں تیرا جگ بولیاں ماردا اے

۱۔ چین چٹڑیا پہاڑ پیچھے
وسلہ میں اجیر گنڈاپیر دیسی پار پیچھے

ماہیا انج تے پورہ پنجاب ادا لوک گیتا اے
پیر خاں لہور تے پوٹھو ہاڑے علاقہ راجا
لوک گیتا خاں امقبول رہے۔ ماہیا عا
لہور تے شادی بیاہ ہر موقع تے ڈھول
نال مگایا جاندا رہے پیر خاں وچ کم کم
در پہوٹے گھر تے روٹ لے کے چاندیاں
سودنیاں کھا میناں راج ماہیا مگایاں
چاندیاں نے

۲۔ کنڈالفا اے دواتی توں
ساتوں روگ لاؤن والیہ شمال لگے تی جواتی توں

۳۔ حقہ دیاں ست تھریاں
متگ میں نہیں چھڈتی جاتویں لگ جان ہنھو تھریاں

3۔ ڈھول... ڈھول لاؤں سرا محبوب، سجن
پیارا۔ کنڈالفا لگے الف دوا رہا
کر کے ڈھول بول دا رہے چھوٹا لوک گیت
اے۔ ڈھول ایہوں جیاں لوک گیتا چید
علاج حقیقت تے راز، معرفت تے تقوی
عشق دستان، ہجو، شعر، سرشہ، قصیدہ
مزیہا تے نرمیہ داستان بیان کیتیاں
چاندیاں میں چیوے

کہ بازار و کیندی ہنگ وے
 میری تنہاں دے بُت وچ جھنڈ وے
 تے بُت رکھ سا ہمتے ... جی وے ڈھول
 ڈھول جین وے

لکھان اسارا منیاں تہل اک من وے
 ڈھول لوک گیت کنیوں پنہ دے الفاظ اکثر
 آڈیو نہیں تے کئی ڈھولے اوہناں الفاظ
 نال ای سٹریو ہونڈے شیں

نہ کتیاں توں سوئے بندے سرتے یو دیاں پل کھلیاں
 کنتاں موہری مگر چوڑیاں کھلیاں پل جوکیاں
 ڈھول وچ جو انناں دی جس وی گاٹ جانڈے
 شیں - جیو احمد مان کھل دے ڈھولے

کہ کال بلیندی نار دتھ پیتا اے پھنگ دا
 خان امی کوٹوں پیا چڑھدا اسمانا کر کے جنگ دا
 بولیاں - 4

بولیاں ہن ایہ تے ایہدا وادھ بولی
 اے - ایس دا مطلب اے طعن مارنا، مہینا
 مارنا، بول مارنا، قول تے قرار نہیںانا۔ بولیاں
 پنہی بیاں دے بہو وچ رنجیاں و سیاں شیں -
 اوہناں دے انگ انگ وچ بولیاں دا سرور
 جھومر پاقو تے چھوٹاں ماردا اے -

کہ ساڈا دیس سہاگن ساڈا
 تے جیے جیے کھوہ وگدے

Date: _____

Day: _____

اصل مرثعہ ایہہ اک مصرعے دالوک گیتا اے جس
لٹوں لوڑکے دو مصرعیاں وچ وٹ لیاں جیاند
اے۔ ایس طرح بولی لوڑگاناں آساں ہوجاند
اے تے اوہلہ وچ تا شریہ اہوجاند اے۔ بولی
وچ بے سداختگی ہندی اے۔ کوئی جڈیہ
پتھر امن وچ کھنٹی با دینا اے تے اپنے
اظہار لئی ہنڈے لٹوں مچھوڑ دیں اے
اوہ اک مصرعے دی شکل وچ ظاہر ہو
جاند اے جیویں:

ک تیرے لوگ دریا لشکارا
تے ہالیاں تے چل ڈالے

بولی وچ ردیف اقا فب دی پابندی نہیں ہوندی
تے نہ ای لٹلی تراش تراش تے موڑ ورتوں
دا خیال کھیا جاند اے۔ ایہہ وچ جڈیہ آپ
مہارے اپنے لفظ لے کے ظاہر ہونڈے نیں:

س کتے شکرین تے حال سزاواں
ڈکھاں وچ جند ڈال گئی

ایس لٹوں بلوہ بولیاں وچ سدیاں تے مشابہت
تجربے، تے ڈمپٹیاں گلان تے منہ ہی معنیوں
می بیان کیتے جاندے نیں۔

س وچ سکھاں دے پار پتھیرے
ڈکھاں وچ کون دردی

پہلے ان کے انوار چٹے بڑے شرف نال

گائے جانے میں۔ ایسے لوگ گیت ماہیادی اک

قسم اس۔ ایسے ورج ڈیرہ مصر عہ ہوندا

اے۔ پہلے امصر عہ تک اور ہوندا اے تے

ایہلہ انم صرف ادرجے مصر عہ لوق و نون،

واقفیت کے ردیف مہر انوار اے ہوندا اے۔

فیروے ایہلہ پہلے مصر عہ ورج اک حسن

ہوندا اے۔ ایہلہ ورج پنجاب اے سول

موہنے منظر، درختان، فضائل، حوالہ

بارے عام مشاہدات دا ذکر ہوندا اے۔

ہسریاں بھناروں، اوگرا پان، بیلے چن،

ورعہ اور موہنے منہ، امہی دا بوٹا، چنکا گھر

گوہلاں، توت دیاں، بستر انار اے، ساگی،

جہرے دیا ماہلاں ہسراوس شے دا ذکر ہوندا

اے چیمہری سڑاڈی وشتوں کے رہتل دا

اے

وگھور کہ علاقیاں ورج اپنا ہنوں وکھو وکھ

اے جیوے سرائیل بار ورج اہہنوں ماہیا،

وانگڑے ورج ایسی، ایسٹ آباد دے علاقے

ورج قینچی تے پورے انوار ورج بھنگڑے

کہنوں تے۔ ٹپے جنہ بیاں دا واسی تے نرنجان

ہوندا اے۔

امی دالوٹا اے

تیرے بتا دے ماہی اس اڑا جیوتا جھوٹا ہی

سیری توں یورپیا
چنگس بھلی کھیڈ دی توں قسمت تے پھیر لیا

ککلی

6

خالو توں ککلی دی اک کھیڈا اے تھنالا لوک
کھیڈا اے - پنڈ دریا کھریاں چٹریاں جوں وں گھر در
کم مارج توں دیہلیاں ہوں جوں وں تے مل کے
ککلی پاؤں یوں تھنالا کھیڈا گاؤں یوں
ککلی دا مشہور کھیڈا اے:

ککلی کلیر دی ککلی کلیر دی

پگ میرے ویس دی

ویرا میرے بھائی دا

فٹے موہنہ جو اٹھی دا

ککلی پان آٹھی آٹھی

یاد ام کھان آٹھی آٹھی

یاد ام کھان آٹھی آٹھی

میں ویسے دا موہنہ ڈکھا

مکدی گل -

پنجا ببارے لوک گیتا پھری

ثقافت دی پوری پوری ہوا اسی کردے نیں۔

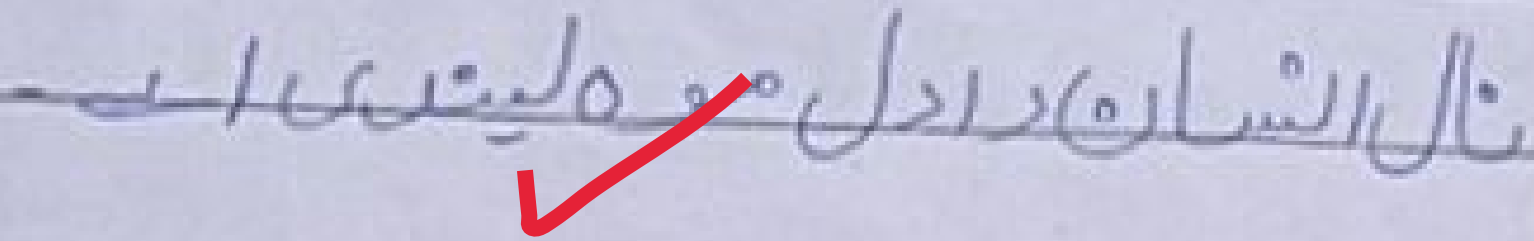
اوہ لعدی، ووسے یا پٹہ، ککلی ہوں سے اڈا

انہاں ساریاں ویاہتیاں دی رہتاں تارا گھل

کے سامت اوہی اسی اسے ابھی خوں ہون

09/16

Improve the structure of the answer. Use relevant headings and descriptions

A photograph of a handwritten note on lined paper. The text is written in Arabic script: 'قال الشارح رد على...'. A large red checkmark is drawn over the text, indicating approval or a positive evaluation of the handwriting or content.

Work on the headings quality and the presentation as well.